

úvod

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

Úvodní slovo

Nové číslo odborného periodika Acta Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni je věnováno mimo jiné osobnosti RNDr. Vladimíra Blažka, CSc., který působí na fakultě řadu let a jehož výuka a badatelská činnost ztělesňuje integrální pojetí antropologických věd. Zmíněný přístup, který se rodil na půdě Střediska humanitních studií, institucionálního předchůdce Fakulty filozofické ZČU, ve druhé polovině devadesátých let minulého století, byl spojen se specifickou tradicí české antropologie sahající až do přelomu devatenáctého a dvacátého století. Tehdy se domácí akademické společenství vyvíjelo pod silným německým vlivem, který byl však často více než úspěšně kompenzován četnými kontakty s prostředím francouzským a v některých případech anglosaským. Česká antropologie, pevně zakotvená v biologických vědách a silně personálně spjatá s lékařskou komunitou, se nevzdala sepětí s etnografií, geografií, demografií a dalšími disciplínami, které rozšiřovaly její obzor a sblížovaly ji se severoamerickou školou. Na rozdíl od Německa, Francie, Velké Británie nebo Spojených států amerických se v české antropologii nikdy výrazně neprosadily teze rasové ideologie, sociálního darwinismu či eugenického hnutí (i když i zde pochopitelně existovaly výjimky). Je příznačné, že když se po druhé světové válce připravovala deklarace UNESCO o rase, byli její tvůrci inspirováni mezinárodní konferencí o problematice rasismu, jejíž svolání ve třicátých letech dvacátého století navrhovali T. G. Masaryk a Edvard Beneš. Tato skepse či rezistence české společnosti vůči pokušení rasistického extremismu kontrastuje s náchylností či slabostí vůči jinému typu moderního totalitarismu. Období 1948 až 1989 sice znamenalo výraznou izolaci českého akademického prostředí, nicméně étos integrální antropologie

přetrval a byl ztělesňován některými výraznými osobnostmi světového formátu. V devadesátých letech dvacátého století tak bylo možno navázat na dlouhou a úctyhodnou tradici, která byla obohacena novými podněty přicházejícími zejména z anglosaského prostředí. Antropologické pracoviště Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni se stalo důležitým střediskem celostního a mezioborového přístupu a doufejme, že žádné konjunkturální výkyvy toto směřování nenaruší.

V Plzni 3. 1. 2012

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.